

Aşağıda belirtilen sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK
İstanbul Milletvekili

30 Kasım 2023'te İstanbul Avrasya Tüneli'nin Aksaray çıkışında arkadan gelen bir otomobil seyir halindeki moto kurye Yunus Emre Göçer'e arkadan çarparak ağır yaralanmasına sebep olmuştur. Göçer, yoğun bakımda yaşam mücadelesi verirken araç sürücüsünün gözüaltına alınmaması kurye gruplarında infiale yol açmıştır.

Moto kuryeler; artan iş cinayetlerini protesto ederek Çağlayan Adliyesi önünde yaptıkları açıklamada Yunus Emre Göçer'i vuran araç sürücüsünün diplomat olduğunu, Göçer yerde can çekişirken failin herhangi bir müdahalede bulunmadığını, dokunulmazlık zırhıyla tutanak dahi tutulmadığını, savcılık ve karakoldan yeterli bilgi alamadıklarını belirtmişlerdir. İş güvencesi olmadan, hız baskısı, niteliksiz ekipman ve trafikte yok sayılmaları ile ölümle burun buruna çalışmak zorunda bırakılan kuryeler “sadece paket değil, can da taşıyoruz” diyerek adalet taleplerini yinelemişlerdir.

Kurye Hakları Derneği'nin Moto Kurye Ölümleri Raporuna göre 2022 yılında 58 moto kurye iş cinayetlerinde yaşamını kaybetmiştir. Moto kurye Yunus Emre Göçer örneğinde olduğu gibi hız, zaman, psikolojik ve ekonomik baskı, uzun çalışma süresi ve koşulları, dayatılan sefalet ücretler, işverenler tarafından hayatlarına değer verilmemesi, trafikte yok sayılmaları, mobbing ve puanlama sistemi gibi sorunlar trafik kazalarına zemin hazırlamakta, ölümlere ve yaralanmalara sebebiyet vermektedir. Aslında hızlı dağıtım ile kazalar arasındaki

dolaysız ilişki ve ölümlere yol açan nedenler bu kazalarının önlenabilir kazalar olduğu dolayısıyla iş cinayetleri olduğunu göstermektedir.

Hiçbir paket insan canından daha değerli değildir, moto kuryelerin canına kasteden hız ve puan baskısından vazgeçilmesi ve trafikte varlıklarının kabul edilmesi için acilen politikalar geliştirilmeli ve etkin uygulanmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Moto kurye Yunus Emre Göçer'e otomobiliyle çarparak ağır yaralanmasına sebebiyet veren ve diplomat olduğu iddia edilen şahıs kimdir?
2. Sosyal medyada yayınlanan "kaza" kaydı apaçık ortadayken ilgili kurumlar kamuoyunu neden bilgilendirmemektedir?
3. Diplomat olduğu belirtilen failin aracında fren izine rastlanmadığı, araçla seyir halindeyken telefon kullandığı doğru mudur?
4. Moto kurye ölümlerinin önlenemediği, vahim boyutta devam ettiği görülmektedir. Artan moto kurye ölümlerinde, sermaye odaklı politika ve uygulamalarının etkisini değerlendirmekte misiniz? Durdurulamayan moto kurye ölümleri ve yaralanmalarını nasıl engelleyeceksiniz?
5. Esnaf kuryeler başta olmak üzere moto kuryelerin var olan sorunlarının çözümü için güvenceli bir yaşam ve iş talepleri karşılanacak mıdır? Yoksa hız baskısı ve puanlama sistemi adı altında dayatılan kölelik koşullarına göz yummaya devam mı edeceksiniz?
6. Moto kuryelerin sorunlarının tespiti ve çözümü için moto kurye dernekleri, sendikaları ve diğer örgütlenmeleri ile düzenli bir istişare zeminini oluşturmak için beklenen nedir?
7. İş Yeri Tehlike Sınıflar Listesi'nde "Az Tehlikeli" olarak yer alan moto kuryeliğin "Çok Tehlikeli" meslekler sınıfına alınması için ne zaman harekete geçeceksiniz?
8. Mesleki Yeterlilik Belgesi'nin zorunlu hale getirilip kuryelere ücretsiz verilmesi planlanmakta mıdır?
9. Olumsuz hava şartlarında çalışamayan moto kuryelerin ücretli izinli sayılması için gerekli düzenleme yapılacak mıdır?
10. Bakanlık olarak işverenlerin hileli iş kolu değiştirmesinin önüne geçecek misiniz?
11. Moto kuryelerin yaşamları için kullanmaları gereken ekipmandan ÖTV alınmaması için bir girişiminiz olacak mıdır?
12. Trafik Şube Müdürlüğü'nün kaza istatistiklerinin ve risk analizlerinin verileri üzerinden önceliklendirme yaparak ilgili bakanlıklar ve yerel yönetimlerle iş birliği temelinde bariyerlerin motorcu dostu bariyerlere çevrilmesi için bir girişiminiz olacak mıdır?